

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань молоді і спорту

26 червня 2025 року

Веде засідання голова комітету КОЖЕМ'ЯКІН А.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, доброго дня. Доброго дня і слава Україні!

_____ . Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розпочинаємо роботу Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту. Сьогодні у нас на календарі 26 червня 25-го року. І для того щоб ми мали можливість згідно з Регламентом і Законом про комітети розпочати роботу, будь ласка, я хотів би попросити членів комітету народних депутатів України зареєструватись. Прошу, будь ласка.

БЕЛЕНЮК Ж.В. Беленюк присутній.

МАЗУРАШУ Г.Г. Мазурашу на місці.

САЛАДУХА О.В. Саладуха на місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Михайлович на місці.

Ольга Валеріївна на місці.

МОКАВ В.І. Мокан є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас ще Ірина Наумівна. Не бачу поки. Я думаю, що десь приєднається. Вона казала, що в дорозі.

Колеги, у нас 6 народних депутатів із 7. Я пропоную проголосувати щодо початку роботи нашого комітету.

Хто – за? Прошу голосувати. 6. Хто – проти? Утримався? Рішення прийнято.

І я оголошую комітет відкритим.

Колеги, у нас сьогодні на порядку денному в онлайн-засіданні ми включили шість питань. Сьоме – "Різне". Будь ласка, якщо будуть якісь пропозиції у членів комітету, вносьте їх.

А щодо порядку денного, колеги, я хотів би... Давайте так, я внесу пропозицію: після першого питання я хочу попросити вас, щоб третє стало другим, а третє питання стало шостим. Чому? У нас сьогодні присутні представники Служби безпеки України, безпосередньо Антитерористичного центру при СБУ, а також Департаменту захисту національної державності, і вони хотіли би озвучити ініціативу, яка сьогодні вже, скажемо так, вчора була, доповідалась спікеру парламенту, він вже резолюцію виніс і визначив комітет, який буде займатися цією роботою. Це ми з вами. Тому воно так буде правильніше, тому що третє питання – це питання, пов'язане якраз з шляхами удосконалення діяльності органів державного влади і місцевого самоврядування щодо формування культури безпеки і життєдіяльності у дітей та молоді. Ну, якраз потім вже наші колеги озвучать свою ініціативу і своє звернення до нас.

Немає заперечень, колеги?

_____. Підтримується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримується.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Хто – за?

БОРЗОВА І.Н. Борзова – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чотири... Георгій Георгійович, бачу вас. 6, є всі. Проти? Утримався? Проект порядку денного затверджено.

І, як завжди, за традицією просто у зв'язку з тим, що ми в онлайні, я хотів би... і завжди, як за традицією нашого комітету, я декілька інформації щодо присутніх наших колег, гостей і тих, хто нам допомагають.

У нас від Міністерства освіти, це по першому питанню, і основному першому питанню, повинен бути присутній Оксен Васильович Лісовий. Оксен Васильович, вітаю вас. Дуже приємно вас бачити. У нас також присутній перший заступник міністра освіти і науки Євген Володимирович Кудрявець. Так, бачу. У нас представляє Міністерство молоді і спорту Юрій Леонідович Музика.

МУЗИКА Ю.Л. Вітаю, Андрій Анатолійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу.

Заступник начальника Управління моніторингу дотримання прав людини Міністерства внутрішніх справ у нас Сабіров Руслан Фанісович.

САБІРОВ Р.Ф. Доброго дня, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас перший заступник Голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій Миронюк Віталій Григорович, з повагою. Віталій Григорович, вітаю вас.

МИРОНЮК В.Г. Доброго дня всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Особлива повага за те, що ви робите останній місьць тут у нас по Україні і в Києві, і ваші підлеглі. Дякую вам.

У нас тимчасово виконуючий обов'язки начальника штабу Антитерористичного центру при Службі безпеки України Олексій Мирославович Джаіані. Є.

ДЖАІАІАІ О.М. Бажаю здоров'я, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу. Вітаю.

У нас начальник управління Департаменту захисту національної державності Служби безпеки України шановний Володимир Петрович Ярмоленко.

ЯРМОЛЕНКО В.П. Доброго дня, шановні колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю, Володимире.

У нас також начальник апарату Голови Служби безпеки Головаш Олег Олегович. Він десь, можливо, підключиться.

Так, у нас президент Спортивного комітету, наш добрий друг Ілля Миколайович Шевляк.

ШЕВЛЯК І.М. Всім доброго дня. Вітаю щиро.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю.

Міністерство соціальної політики, гендиректор директорату Марія Андріївна Сакута. Вітаю, Марія.

САКУТА М.А. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі, Міністерство юстиції представляє сьогодні Шевченко Катерина Георгіївна.

Далі, Міністерство юстиції ще Марина Вікторівна у нас Глазунова є.

ГЛАЗУНОВА М.В. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня. Вітаю.

І значить у нас Уповноважений Верховної Ради сьогодні з прав людини Владислав Вячеславович Онищенко. Є у нас на зв'язку.

Далі, у нас директор Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму шкільної молоді Скребцов Борис Іванович.

У нас Державний секретар Міністерства юстиції України, завідувач сектору... Ні-ні, це у нас... Завідувач сектору взаємодії з Верховною Радою України та органами державної влади секретаріату Державного секретаря Міністерства юстиції, це Крістіна Романівна Петронюк.

"Школа безпеки" у нас дитяча Всеукраїнський громадський дитячий рух, це у нас Алла Олегівна Негрієнко

НЕГРІЄНКО А.О. Вітаю всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Збройні Сили сьогодні у нас представляє член Головного штабу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура") Сергій Вікторович Неділько.

НЕДІЛЬКО С.В. Бажаю здоров'я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаю вас.

І у нас також є голова Громадської спілки "Всеукраїнського об'єднання військово-патріотичних організацій" Пустовій Юрій Степанович. Юрій Степанович, вітаю вас.

Колеги, переходимо до першого питання. Питання перше, це у нас питання робоче. Це робоче питання по проекту. Проект Закону про внесення

змін до статті 162 Сімейного кодексу України щодо уточнення питань зміни місця проживання дитини (№ 13282).

Валерій Сергійович Гнатенко є у нас на зв'язку? Нема його.

Тоді, Ірина Наумівна, вам, як кажуть, і всі права. Будь ласка.

БОРЗОВА І.Н. Вітаю! Вітаю, шановні колеги, шановні народні депутати, вітаю представників міністерств. Законопроектом пропонується внести уточнення до статті 162 Сімейного кодексу України, зокрема, визначити, що не вважається самочинною зміною місця проживання дитини одним з батьків, якщо таке проживання не було встановлено рішенням суду або органом опіки та піклування.

Міністерство соціальної політики України підтримує законопроект, Міністерство юстиції України не підтримує підхід, пропонований законопроектом як такий, що містить потенційні ризики недотримання принципу забезпечення якнайкращих інтересів дитини.

Міністерство юстиції України зазначає, що пропоновані зміни концептуально змінюють чинне правове регулювання окреслених правовідносин та потенційно створюють законодавче підґрунтя для звичного для неї середовища без її згоди і тільки на тій підставі, що місце проживання дитини не визначено рішенням суду чи органом опіки та піклування, та на практиці зустрічається доволі часто у випадку, коли батьки дитини дійшли згоди щодо такого визначення.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини не підтримує законопроект.

Підкомітет з питань державної молодіжної політики погоджується з позицією Міністерства юстиції України та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини України щодо недоцільності ухвалення законопроекту у запропонованій редакції.

Підкомітет вважає, що ухвалення законопроекту збільшить кількість випадків викрадення дітей заради розгляду питання про визначення місця

проживання дитини у зручному для одного з батьків місці, селі або селищі, що в свою чергу призведе до психологічного травмування багатьох дітей.

Підкомітет пропонує рекомендувати Верховній Раді України повернути законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірина Наумівна. Дякую вам. Ірина Наумівна в нас голова підкомітету з питань державної молодіжної політики, це ми знаємо. І якщо немає запитань у членів комітету, то я хотів би запрошених попросити буквально в регламенті 2 хвилин просто нам сказати своє, ми вже почули, Ірина Наумівна чітко нам сказала вашу позицію, але, якщо є, можливо, зараз якісь у вас ще зауваження, то кажіть.

По 2 хвилини, будь ласка, це Міністерство соцполітики, Марія Андріївна, будь ласка.

САКУТА М.А. Вітаю, колеги. Ми від Мінсоцполітики свою позицію висловили. Ми зауважень до законопроекту не висловлювали. Водночас, якщо інші органи, бо це більше прерогатива Міністерства юстиції, оскільки є судові рішення з цього приводу, то ми, власне, підтримуємо також в такому випадку позицію колег стосовно доопрацювання. Але ...*(Не чути)* зауважень не висловлювали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І Міністерство юстиції, у нас, я так розумію, що Марина Вікторівна, так?

ГЛАЗУНОВА М.В. Так, добрий день. Наша позиція залишається незмінною щодо потенційних ризиків, оскільки на сьогодні місце проживання дитини може визначатися відповідно до статті 160 за згодою батьків. Скажемо так, переважна більшість рішень суду не містить визначення місця проживання ...*(Не чути)* Тому пропонуване не враховує також першу частину 162-ї, де чітко написано, що самовільною... самочинною зміною проживання

є, якщо зміна місця мала місце без згоди другого з батьків... на підставі закону або рішення суду проживала дитина. Тобто у нас є така підстава, як проживання з батьками, як за згодою батьків. Це насамперед.

Тому ми підтримуємо... наполягаємо на нашій позиції, що є ризики, що буде самочинно зміна місця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

І останнє, Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України, будь ласка, Владислав Вячеславович. Позиція ваша так і не змінилася, да? Онищенко Владислав Вячеславович, немає?

Добре, колеги, якщо немає, нам все зрозуміло. І як сказала пані Ірина, у нас є пропозиція щодо повернення на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Тому ми рекомендуємо Верховній Раді за результатами розгляду в першому читанні проект Закону про внесення змін до статті 162 Сімейного кодексу України щодо уточнення питань зміни місця проживання дитини, (№ 13282) повернути на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Рішення комітету направити до Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Прошу голосувати. Хто – за?

БЕЛЕНЮК Ж.В. Беленюк – за.

БОРОЗОВА І.Н. Борзова – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачу, 7. Всі члени комітету. Немає проти, немає хто утримався. Рішення прийнято. Дякую.

Колеги, тепер ми, пам'ятаєте, да, третє питання, будь ласка, візьміть третє. Не друге, а третє.

Так, третє питання: про виконання Рекомендацій слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань молоді і спорту на тему: "Шляхи удосконалення діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства щодо формування культури безпеки життєдіяльності у дітей та молоді в умовах сучасних викликів", ну і війни в тому числі.

Будь ласка, перший заступник... Я так розумію, що, Оксен Васильович, ви будете, да? Чи Євген Володимирович, перший заступник міністра освіти і науки? Хто?

ЛІСОВИЙ О.В. Перепрошую, у нас четверте питання було, так, щодо планів Міністерства освіти стосовно приєднання Українського державного центру національно-патріотичного виховання. Ми це обговорюємо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Ну, добре. Давайте так, виконання щодо слухань... У вас третього питання немає, да?

ТЯПКА О.О. Пане Андрію, у нас є третє питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас, це в кого?

ТЯПКА О.О. У нас є третє питання. Міністерство освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

ЛІСОВИЙ О.В. Доповідає не міністр, доповідає Олена Тяпка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, немає питань. Будь ласка. Це у нас хто?

ЛІСОВИЙ О.В. Олена Тяпка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Олено, будь ласка, тут не написано в мене, тому я трошки заплутався. Будь ласка.

ТЯПКА О.О. Добрий день, шановне зібрання! Значить, щодо шляхів вдосконалення діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства. Значить, хочу зразу озвучити такі цифри, що на сьогодні послугу позашкільної освіти в нас отримують 847 тисяч 949 здобувачів освіти. З них: 516 тисяч, більше ніж 516 – у звичайному режимі, 123 майже тисячі – дистанційно і майже 209 тисяч – змішано. Забезпечують навчання 19,5 тисячі педагогічних працівників, і кількість вакантних ставок у нас – майже 1700 ставок.

Наскрізною лінією в освіті, яка спрямована на формування в учнів свідомого ставлення до власного здоров'я, безпеки, благополуччя є програма "Здоров'я, безпека і добробут". Вона охоплює кілька предметів і класів, це 5-9 класи. Реалізується через інтеграцію і в інші предмети також. Ключові теми: це особиста гігієна, харчування, активний спосіб життя, психоемоційне здоров'я, стосунки в родині, з однолітками, безпека в побуті, на вулиці, а також онлайн, що дуже важливо на сьогодні, профілактика шкідливих звичок. Ця програма інтегрована також у предмети: біологія, фізична культура і "Я досліджую світ" для 1-4 класів, а також у предмет "Громадянська освіта". Принципами цієї програми є не тільки надання знань, а й умінь застосовувати їх у житті, створити безпечне шкільне освітнє середовище, а також партнерство із батьками і громадськістю.

Що стосується програм, які в нас діють на сьогодні із військово-патріотичного виховання, це програми з позашкільної освіти з додаткових напрямків, різновидів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура"), "Джура-Поліцейський" і "Джура-Прикордонник", які були грифовані в 2024 році. Також минулого року була в нас, отримала гриф "рекомендовано в освітньому процесі" програма "Сокіл"

("Джура"). Діє також програма з 2022 року "Козацько-лицарське виховання", програма "Козацько-лицарський гарт", які також мають у своєму змісті здоров'язбережувальні компоненти, а також навчання із домедичної підготовки. Крім того, Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді спільно із відділом позашкільної освіти Інституту проблем виховання створено методичні рекомендації до наскрізної навчальної програми з позашкільної освіти оздоровчого напрямку "Основи безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій".

Дані рекомендації розроблені на допомогу педагогічним працівникам закладів позашкільної освіти. Кожен параграф розкриває зміст теми згідно з навчальним тематичним планом, а також надано методичні рекомендації для навчальної програми, які є важливим інструментом для педагогів, оскільки вони забезпечують ефективне планування і реалізацію освітнього процесу.

Розроблена також і запроваджена в закладах позашкільної освіти наскрізна навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку "Безпечне водоспоживання", яка схвалена педагогічною радою НЕНЦ. Також розроблена і схвалена, і запроваджена наскрізна програма напрямку "Захист довкілля в умовах воєнного стану". Це все програми за 2023 рік.

Також Національний еколого-натуралістичний центр протягом квітня-травня організував навчання за тренінговою програмою психологічної підтримки професійної трансформації педагогічних працівників, яка називається "Поруч із собою". Дана програма спрямована не лише на подолання стресу, а й на активацію потенціалу і відновлення професійного сенсу. 17-21 лютого 25-го року були проведені курси підвищення кваліфікації за 3 модулями: психовалеологія, психологічні особливості дітей з особливими потребами і психологія сім'ї та гендерна психологія.

Наразі проблема забезпечення існування людини зберігає свою актуальність і вищення цієї проблеми вимагає екологічних знань від кожного члена суспільства, а особливо від молоді. У зв'язку з цим на допомогу

педагогам закладів позашкільної освіти, науковим співробітникам інституту проблем виховання була розроблена навчальна програма оздоровчого напрямку основи безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій. Мета цієї програми навчити дітей, учнів, вихованців правилам збереження здоров'я і життя свого та оточуючих людей в умовах екологічних катаклізмів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Олена, я вибачаюсь, можна декілька практичних питань, тому що все це правильно, мудро і, як завжди, чітко, але ми під час війни працюємо трошки оперативніше. Ми повинні працювати трошки оперативніше. Тому питання, я хотів би вам перше, друге і третє.

Дивіться, у нас, ви пам'ятаєте, є пункти, які ми, значить, затвердили щодо рішення комітету під час... Пам'ятаєте? Є. Мене цікавить підпункт 4 пункту 1, ми там рекомендації щодо... там створення Міністерством культури, інформації Міністерством цифрової, Міністерством освіти, соціальної політики і таке інше вебпорталу дитячої безпеки, радіо і телепередач з питань безпеки для дітей та молоді, відеоматеріалів в тому числі анімаційних, адаптованих, зокрема в ютубі, соціальних мережах і таке інше. Чому я це кажу? Тому що те, що я бачив в ютубі, цей клоун, вибачте, представник деяких розважальних програм, він там показує, що він в мішку сидить і його дитина розгортає, поклади мішок – це повна ганьба з такими роликами. А взагалі щось робиться у нас, щоб чітко йшло і дитина розуміла, що вона не повинна брати ці пакети, нести, вербуватись і таке інше? Мені цікавить, ви можете сказати один, два три вже зробили.

ТЯПКА О.О. Так, звичайно, пане Андрію, у нас було багато дуже листів, надісланих і від Служби безпеки України, і від Офісу Генерального прокурора, на які ми реагуємо, направляємо до департаментів освіти, рекомендуємо проводити певну роботу і матеріали теж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, пані Олена...

ТЯПКА О.О. ...Міністерству культури також були надіслані...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...*(Не чути)* за 45 років державної служби чітко знайомий. Якщо хочеш щось зробити, відправляй, направляй, організовуй, слідкуй, значить, контролой і отримаєш рішення, но нескоро. Мене цікавить, скажіть, де я можу подивитися зараз, я особисто, відеоматеріали щодо от... для дітей. Тому що вони, от наприклад, мої внуки, вони ходять постійно з тими телефонами і не розлучаються. Тобто де у нас є ця інформація?

ТЯПКА О.О. Ну, ми ж ... *(Не чути)*, пане Андрію, інформацію, це, в принципі, доручення Міністерства культури і інформаційної політики. Вони нам надсилали цю інформацію і ми її розповсюдили на департаменти освіти. А також посилення там було теж для того, щоб могли і батьки, на ютубі, до речі, щоб і батьки могли побачити цю інформацію, і всі, хто дотичний до освіти, всі учасники освітнього процесу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Ясно.

І тепер питання у мене наступне. В одному з пунктів написано, що разом з Міністерством освіти в першу чергу, разом з МВС, разом, ну, ми зараз запитаємо МЧС, значить, молодіжними та дитячими громадськими об'єднаннями, інститутом громадянського суспільства надавали можливість здобувати освіту або не освіти, а навички щодо медичної допомоги, що це от... Яка в цьому, як ви в цьому... Все інше, це зрозуміло, там природа, значить, екологія – це все хорошо. Медична, от зараз...

ЛІСОВИЙ О.В. Пане Андрію, дозвольте, можливо, мені включитися?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, теж, я ж і чека...

ЛІСОВИЙ О.В. Перепрошую, да, у мене паралельно трошки нарада завершувалася.

Значить, пане Андрію, значить, що стосується протидії інформаційним атакам і залученню дітей до терористичної діяльності, щодо роботи, пов'язаної з різноманітними небезпеками, які породжені воєнним станом і російським терором, діяльністю спецслужб російських в Україні і використання українських дітей для там виконання, власне, маніпуляцією українськими дітьми, залучення їх до різної протиправної діяльності. Значить, у нас було три хвили інформаційних, які ми організували, з консультаціями відповідно із Службою безпеки, з Міністерством внутрішніх справ. Вони були спрямовані саме на протидію інформаційним атакам, спрямованим на нашу молодь. І ми можемо ці посилення для вас, звичайно, згрупувати, повністю зробити таку довідку, щоб ви подивилися якість цієї роботи. Вони пішли по всіх каналах, це інстанграм, ютуб, тікток, всі ті канали, якими користується наша молодь. Це онлайн-уроки для підлітків про антивербування, як не потрапити на гачок російських спецслужб. Це набір різноманітних мемів. Це знову ж таки те, про що згадувалося, поширення тих матеріалів, які розробляються Службою безпеки і органами внутрішніх справ, це окремо програми, спрямовані на обізнаність дітей з протимінною... власне, освіта, що стосується там загроз, які існують, з різноманітними вибуховими там боєприпасами і всім, що можуть зустріти наші діти. Це робота відповідно спільно з ДСНС, яка проводиться, зі створення класів мінної безпеки. Тепер окремо... І це досить обширно. І ці матеріали є, я можу вам їх надіслати, власне, згрупувати. Це достатньо велика робота, це хвиля за хвилею, ця робота не припиняється, що стосується безпеки дітей.

Але є окремий напрямок – це, власне, формування оборонної свідомості дітей і формування знань, умінь, навичок і орієнтирів ціннісних. І ми цю роботу, буквально зразу з приходом нашої команди до міністерства, вклали в один великий проєкт, який був відповідним чином профінансований урядом з державного бюджету, це сутнісне переосмислення предмету "Захист України"

в школі. І на сьогодні предмет "Захист України" переформатований. В ньому викладається 9 ключових модулів, де є напрямки і в тому числі те, про що ви згадували, напрямок домедичної допомоги, який містить як загальні навички домедичної допомоги, так і окремо блоки, які ближчі, скажімо так, до такмеду, очевидно, ми не мілітаризуємо дітей в школах, але, тим не менше, питання оборонної свідомості формуємо. Там же питання протимінної безпеки, там же питання базових навичок тактичної підготовки, стрілецької підготовки. Там же питання загальної інженерії, орієнтування, топографії. Власне, там 9 ключових модулів, проведена велика робота, створено тисячу осередків сьогодні по Україні, які працюють відповідно до нової освітньої програми. Нова освітня програма написана, підготовлено 100 тренерів. Зараз на полігоні на Рівненщині готуються супервізори, заведений загальнодержавний експеримент. І сьогодні працюємо над тим, щоб здійснити моніторинг того, як реалізується програма, які недоліки, які відхилення від ідеології базової. І туди ми вкладаємо як ключове це ціннісні орієнтири і морально-психологічна підготовка дітей, так і знання, навички, вміння, пов'язані з усіма небезпеками, які можуть чекати на дітей в майбутньому як воєнного контексту, так і криміногенного, техногенного і інших загроз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксен Васильович, дякую вам.

Ви зараз, якщо можна, ви на третє питання, воно важливе, яке буде Служба безпеки нас інформувати, ви залиштеся, і зрозумієте, чому я цю тему зараз так прискіпливо обговорюю з вами. Чому, тому що наш комітет, ми будемо звертатись до всіх органів, наш комітет буде зараз виконувати за дорученням Голови Верховної Ради, вже воно прийшло сьогодні мені, місію, яку якраз Служба безпеки озвучить. Дякую.

Будь ласка, співдоповідає Василь Іванович Мокан, народний депутат і заступник голови комітету. Будь ласка.

МОКАН В.І. Дякую, Андрій Анатолійович.

Доброго дня всім присутнім. Дуже актуальну проблематику обговорюємо. Як вже було сказано, у нас була на комітетських слуханнях направлена Кабміну, органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування низка рекомендацій. Хочу сказати, що більшість із них з 2023 року вже виконана. Але звертаю увагу на підпункти 1, 4, 5 і 6 пункту 1 зазначених рекомендацій, які ще належить довиконати.

Тому послухавши всю надану інформацію, до речі, хочу звернути увагу, що нам навіть в чат зараз з сьогоднішнього Zoom пишуть учасники, щоб можна було ознайомитися з цими відео і аудіоматеріалами, про які ви говорили, пане Оксене, всім, не тільки комітету, тому що це дійсно важливо, і готові люди це поширювати, і також інформувати дітей і молодь. Тому прохання зробити їх доступними для всіх.

І хочу запропонувати, щоб ми на основі почутого і на основі тих рекомендацій все-таки звернули увагу на ці чотири підпункти, які я зазначав, і повторно звернулися до Кабінету Міністрів України для того, щоб ці підпункти були виконані і нас було проінформовано стосовно стану їхнього виконання і змісту їхнього виконання. А також хочу звернути увагу на необхідності розробити стратегію формування безпеки життєдіяльності дітей і молоді, про що також велася мова у рекомендаціях, і підготовки на розгляд Верховної Ради проекту Закону про внесення змін до Кодексу цивільного захисту України щодо формування культури безпеки життєдіяльності дітей і молоді. Таки пункти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, дякую.

Питання до Василя Івановича. Якщо питань немає, то я хотів би, будь ласка, зараз таким чином. У зв'язку з тим, що ми... Оксен Васильович сказав, і пані Олена, коли доповідала інформацію, що є співпраця з Міністерством з надзвичайних ситуацій, з державною службою, вибачте, і з Міністерством внутрішніх справ. Тому, будь ласка, давайте так. Руслан Фанісович, вам слово,

це заступник начальника управління моніторингу. А потім Віталій Григорович. Ну так, по 3 хвилини. Перший заступник Голови Державної Служби України з надзвичайних ситуацій.

Будь ласка, щодо цієї проблематики.

САБІРОВ Р.Ф. Доброго дня, шановні колеги. Ще раз, шановні учасники та учасниці слухань, хочу наголосити, що питання безпеки в тому числі освітнього середовища є одним із пріоритетів МВС, особливо в умовах воєнного стану та пов'язаних з ним загроз. Ми розуміємо, якими є ці загрози і яких зусиль необхідно докласти для їх мінімізації. І завдяки спільній та злагодженій роботі нам поступово, але впевнено вдається отримувати позитивний результат. Так з метою запобігання дитячому травматизму, безпеки життєдіяльності поліцейськими та працівниками ДСНС проводяться профілактичні інформаційні заходи та заняття з дітьми щодо запобігання ризикам, пов'язаним з вибухонебезпечними предметами чи підозрілими предметами, а також правил поведінки з такими предметами. Також з метою вжиття заходів, спрямованих на запобігання втягнення дітей в наркоманію, вживання ними наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, поліцейськими постійно проводиться профілактична робота щодо формування свідомого вибору здорового способу життя.

Також хочу підкреслити, що підрозділи Національної поліції та ДСНС співпрацюють з громадськими організаціями в цьому напрямку. Підрозділи поліції співпрацюють з більш ніж 40 громадськими об'єднаннями, які в тому числі здійснюють діяльність у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

На теперішній час підрозділами поліції навіть створено п'ять дитячих громадських об'єднань. Це Кадетський корпус у Вінницькій області, Молодіжна ліга майбутніх поліцейських у Донецькій області, Спілка юних вартових правопорядку на Житомирщині, Юнацький патріотичний рух

"Байда" у Запорізькій області і також у Хмельницькій області молодіжний патріотично-правовий рух "Хмельницьке об'єднання молодих та активних".

ДСНС також у межах бюджетних видатків співпрацює з громадськістю, дотримуючись вимог Закону України "Про громадські об'єднання" щодо рівності всіх громадських об'єднань у своїх правах та обов'язках. І ДСНС у співпраці з МОН з метою формування культури безпеки життєдіяльності молоді реалізує проєкт юних рятувальних пожежних, проводить інформаційно-роз'яснювальну роботу з усіма верствами населення, зокрема в освітньому середовищі.

Також ДСНС в межах повноважень бере участь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Фанісович, дякую вам за інформацію. Я все дивлюся по пунктах, за що ви відповідали, чітко, перша частина ваша. Зараз ДСНС, у нас присутній перший заступник голови. Віталій Григорович, будь ласка, вам слово.

МИРОНЮК В.Г. В принципі, частину тих заходів, які вживаються нами, було озвучено, але хочу доповнити, в рамках Кодексу цивільного захисту передбачено ДСНС здійснення заходів навчання працюючого, непрацюючого населення, а також робота із здобувачами освіти. Ми проводимо відповідні заходи в школах за зверненням Міністерства освіти, проводимо і тижні знань в школах на початку навчального року по завершенню, участвуємо в заходах дитячих різного виду, проводимо акції протипожежного спрямування із залученням техніки, із залученням в ігровій формі навчальних процесів. Також є у нас класи безпеки безпосередньо, які на балансі ДСНС, це біля 50 класів безпеки стаціонарних, є класи безпеки рухомі, це сумісно з UNICEF, здається, біля 20, у нас на балансі 12 знаходиться і ще у нас є класи мобільні, це класи мобільні, називаються вони протимінної діяльності, запобігання заходів протимінної діяльності, де здійснюється

навчання населення, в тому числі і дітей, виїзні про мінну безпеку, яка на сьогоднішній день актуальна.

В рамках реформи сьогоднішньої ми об'єднуємо практично, стараємось об'єднати зараз всі заходи, всі види навчань в єдиний, щоб це більш було, скажемо так, скоординовано. Якщо проводиться навчання, то воно повинно проводитись по цивільному захисту, пожежній безпеці, техногенній безпеці і протимінній діяльності, то єсть декілька напрямків, всі, які у нас в системі ДСНС. Ми зараз розробляємо методику, щоб здійснювати єдиним навчання, тоді це буде більш ефективніше і різносторонні напрямки, можемо меншим залученням особового складу здійснювати, тому що на сьогоднішній день, якщо взяти у нас особовий склад, який займається превентивною діяльністю, – це 2 тисячі 300 чоловік плюс-мінус по Україні, охопити там, я не знаю, по моїм даним там біля 15 тисяч шкіл, це тільки шкіл без дошкільних учбових закладів, неможливо практично, нормального навчання здійснити неможливо. Тому ми розробляємо методику, щоб ми могли максимально охопити.

І крім того, безпосередньо в функціональних обов'язках наших співробітників превентивної діяльності був перелік інших напрямків, більший ніж навчання населення. Тому якщо ми будемо відволікатися на навчання, ми не зможемо виконувати прями функції, які передбачені державою, відповідної категорії співробітників.

Тому ми це все ще опрацьовуємо і, я думаю, дасть ефективний результат цей напрямок навчання саме дітей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віталій Григорович дивіться, я хотів запитати. Розуміючи дійсно вашу зараз напругу і зайнятість, і всіх співробітників, як кажуть, небагато можна відривати від процесу, але все ж таки скажіть, будь ласка, от в рамках реалізації проекту "Класи безпеки", да, або мобільні пересувні класи і таке інше, у мене є цифра, що створено тисячу 554 класи безпеки. Це відповідає дійсності?

МИРОНЮК В.Г. Дивіться, по наших даних, створено біля 4 тисяч класів безпеки, це в Міністерстві охорони здоров'я... ой, охорони і освіти, вибачаюсь. В тому числі сюди входить, по-моєму, 58 класів ДСНС, які в нас на балансі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це добре ви сказали, якраз поправочку, що...

МИРОНЮК В.Г. Вибачаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, і освіта повинна у нас охоронятись, от Оксен Васильович, він підтримує цю вашу пропозицію. Да, не тільки здоров'я, а й освіта. Це правильно, і освіта, і мова, і все інше.

Колеги, дякую. І я хотів би, ми всі, хто тут у нас повинен був долучитись, всі долучились. Але у нас ще є голова громадської організації "Всеукраїнський громадський дитячий рух "Школа безпеки" Алла Олегівна, будь ласка, декілька слів.

НЕГРІЄНКО А.О. Добрий день, шановні колеги. В першу чергу хочу подякувати комітету за увагу до такого важливого напрямку роботи з дітьми та молоддю, як формування культури безпеки життєдіяльності. Дякую за співпрацю.

І хочу зазначити, що учасники слухань попередніх підкреслили, що діяльність формування культури безпеки життєдіяльності у дітей та молоді повинна мати практико-орієнтовний характер. Тому необхідно посилити увагу до популяризації цих питань, до активізації цього напрямку роботи насамперед шляхом проведення практичних регулярних тренінгів, змагань, таборів, навчально-тренувальних зборів. І зміст освіти з формування культури безпеки життєдіяльності на сьогодні потребує оновлення, зважаючи на виклики і ризики воєнного стану, а також посилення компоненту з набуття практичних умінь і навичок щодо дій в надзвичайних ситуаціях, а також налагодження партнерства з підрозділами Державної служби з надзвичайних ситуацій,

інститутами громадянського суспільства, молодіжними дитячими громадськими об'єднаннями.

Громадська організація "Всеукраїнський Рух "Школа безпеки" вже 25 років опікується цими питаннями, ми співпрацюємо з Державною службою з надзвичайних ситуацій. Нас підтримує Міністерство молоді і спорту в реалізації нашого проєкту "Школа безпеки": запобігти, врятувати допомоги", в рамках якого ми щороку проводимо Всеукраїнський спеціалізований табір "Рятувальник". Зокрема, останні 3 роки це було проведено на базі Львівського університету безпеки життєдіяльності. І зараз ми також готуємося до проведення такого табору, в якому планується участь з 15 регіонів України команд понад 200 дітей та молоді.

Нами також проводиться щороку спільно Всеукраїнська акція "Молодь за безпечний світ" на базі Дитячого центру "Артек", де ми навчаємо також і малечу, і дітей-підлітків, тих, які оздоровлюються в "Артеку". А також різноманітні тренінги на регіональному рівні, також проводять наші активісти.

Я хочу зазначити, що в 2024 році нашими лідерами була розроблена програма гурткової роботи "Школа безпеки", оновлена програма "Юний рятувальник", "Рятувальне багатоборство", які схвалені Міністерством освіти і які по суті передбачають передфахову підготовку майбутніх рятувальників та сприяють популяризації цієї професії. Тому сьогодні важливо в громадах на базі закладів освіти, позашкільних закладів поширити мережу таких гуртків, в яких діти займаються дійсно за системою і за відповідною програмою.

Я в рамках співпраці хочу зазначити: Всеукраїнський рух "Школи безпеки" з німецькою молодіжною організацією THW-Jugend протягом 2023-2024-го і наразі пів року 2025 року в Німеччині пройшли навчання в рамках workshop disaster катастрофа 85 молодіжних лідерів, які за цей період організували проведення практичних тренінгів для дітей і молоді в громадах, в закладах освіти, до яких було залучено понад 17 тисяч дітей і молоді в різних регіонах України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Алла Олегівна, вибачаюсь, дивіться для того, щоб нам... Все правильно, я чітко розумію ситуацію. Все, що ви сказали, це добре. А тепер для того, щоб виконувати нам функцію (*нерозбірливо*) і законодавчу згідно закону, це контрольна функція, да, скажіть, що погано? Де проблеми? Просто скажіть, чому, тому що наше завдання не тільки там приймати рішення, слухання проводити, а контролювати, і слухати, чітко уявляти, кого профілакувати, розумієте.

НЕГРІЄНКО А.О. Так, я розумію. Я би враховуючи те, що сьогодні присутні наші колеги з Державної служби з надзвичайних ситуацій, Міністерства освіти, Міністерства молоді і спорту, я хочу сказати, що 25 років я в цьому напрямі працюю і я би хотіла, щоб ми повернулися до того часу, коли дійсно ми працювали як державна громадська організація. Це була неймовірна прекрасна співпраця з МНС України, це була співпраця і проведення практичних заходів, де на регіональному рівні, розумієте, сьогодні, незважаючи на таку складну ситуацію, на всеукраїнському рівні ми тримаємося, ми проводимо, а от на регіональному рівні хотілось, щоб все ж таки ця робота була активізована і більше підтримки було з боку управлінь надзвичайних ситуацій, навчально-методичних центрів цивільного захисту безпеки життя, як це було колись.

І, безумовно, так, як було передбачено рекомендаціями комітетських слухань, все ж таки я вважаю, що необхідно, і воно на сьогодні не виконано так, як пропонувалося Кабінету Міністрів, рекомендувалося, розробити і затвердити стратегію формування безпеки життєдіяльності дітей та молоді з врахуванням вимог законодавства у сфері забезпечення безпеки, а також внести зміни до Кодексу цивільного захисту України, де раніше було передбачено формування культури безпеки життєдіяльності, а сьогодні всього то тільки популяризація.

І так, як раніше було, у планах основних заходів цивільного захисту обов'язково передбачалося не просто проведення заходів з популяризації, а

безпосередньо і змагання, і тренінги, і табори, тобто практичні заходи на всіх рівнях.

Тому за гуртки ми вже говорили, поширення гуртків. Вебпортал, це дуже важливо. Я хочу ще одну хвилиночку, якщо можна, сказати, що нашою організацією в 15 років проводиться Всеукраїнський конкурс дитячої юнацької творчості "Безпека в житті – життя в безпеці", і в 2024 році це 11 номінацій і 4 вікові категорії з різних напрямів безпеки. І за підсумками ми у свій час видали такі три книжки. Пане Андрію, ваше ім'я, обов'язково вам подарую, для ваших онуків, "Казкові рятівники", де автори – діти, де діти пишуть про цю важливу тему на різні теми безпеки.

Я хочу ще сказати, що Міністерство молоді і спорту нас підтримало, до календарного плану внесли проєкт створення анімаційного фільму, тобто ми вже маємо дев'ять аудіоозвучених казок. І я сподіваюсь, у нас вийде, ми створимо такі мультики. У нас дуже багато є відеороликів із соціальною рекламою на тему безпеки і багато всього, що можна, і методичних рекомендацій, у нас багато фахівців...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

НЕГРІЄНКО А.О. Спасибі вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую вам. Декілька коментарів.

Дякую за книжки, казки, але, на жаль, у мене вже 17, 13, то уже казки не читають, уже там інші речі обговорюють і цікавляться. Значить, це перше.

Друге. В основному я чому так цікавлюся, тому що їх і цікавить система безпеки, розумієте, тому на сьогодні я володію цією інформацією безпосередньо і дітей.

Я хотів би запитати, відповідаючи на ваше питання, щоб було так, як завжди, як раніше, так не було. Раніше я теж 20 років у Верховну Раду, ну за 15, ходив в цивільному костюмі і з галстуком, да, з краваткою, а сьогодні я

повинен кожний ранок приїжджати в штаб і там всі військові, всі дисципліновані, і я теж вважаю, що треба бути таким, як вони. Тому якщо ти командир підрозділу. Це два.

І третє. Оксен Васильович, дивіться, тут було питання, пов'язане щодо напрацювання змін до Кодексу цивільного захисту України, щодо формування культури безпеки життєдіяльності дітей та молоді. Є якісь у нас просування?

ЛІСОВИЙ О.В. Я не готовий зараз на це запитання відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ні, то ми в третьому питанні це обговоримо якраз, я думаю, що ми... Тобто є питання, це один із підпунктів, перший пункт рекомендацій наших слухань.

І так, колеги, якщо нема більше бажаючих, а я думаю, що ми все обговорили, то я пропоную такий проект рішення.

Інформацію Міністерства освіти і науки України про виконання рекомендацій слухань у Комітеті Верховної Ради з питань молоді і спорту на тему: "Шляхи удосконалення діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства щодо формування культури безпеки життєдіяльності у дітей та молоді в умовах сучасних викликів" взяти до відома.

Затвердити рішення комітету. І рішення комітету надіслати до Кабінету Міністрів України.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Хто – за?

БЕЛЕНЮК Ж.В. Беленюк – за.

СУРКІС Г.М. Суркіс – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачу, Григорій Михайлович. Дякую. 7.

Хто – проти? Утримався? Рішення прийнято.

Колеги, тепер питання шосте. Візьміть папочку або документи, які у вас є, замість третього, ми поміняли місцями.

Колеги, на ім'я Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука надійшло звернення від Служби безпеки України за підписом голови Василя Васильовича Малюка з питаннями щодо того, що сьогодні існує загальнодержавна система боротьби з тероризмом, яка існує сьогодні, вона не охоплює всі проблемні напрями, необхідні для реалізації ефективної державної політики запобігання чинникам тероризму, оскільки коло державних органів у цій сфері є більш широким ніж перелік суб'єктів боротьби з тероризмом, визначений Законом України "Про боротьбу з тероризмом". У зв'язку із зазначеним створення національної системи запобігання чинникам тероризму як фактору, що передує терористичній діяльності, зумовлює потребу в удосконаленні діючого законодавства. І в першу чергу це стосується тенденції втягування молоді у протиправну дію української держави.

Голова Служби безпеки України звертається до спікера парламенту і до голів комітетів. З урахуванням вище викладеного, з метою напрацювання відповідних змін до закону України, до законодавства, в тому числі і те, про що я казав Оксену Васильовичу, просимо розглянути питання про створення робочої групи на базі Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту із залученням представників інших комітетів Верховної Ради, Служби безпеки та інших компетентних міністерств державних органів.

Отака ситуація. Тому я хотів би, переходячи до цього питання, зараз надати слово... Олексій Мирославович, будь ласка, Джаіані, тимчасово виконуючий обов'язки начальника штабу Антитерористичного центру при Службі безпеки України, а потім голові, потім керівнику Департаменту Служби безпеки України пану Ярмоленку. Будь ласка.

ДЖАІАНІ О.М. Шановний Андрію Анатолійовичу, шановні народні депутати, шановні учасники засідання, дякую за нагоду виступити на сьогоднішньому заході.

В принципі, основне питання Андрій Анатолійович висловив. Маємо констатувати наступне, що в Україні в рамках євроінтеграційних процесів вживаються заходи з гармонізації національного законодавства з актами права ЄС, які передбачають питання протидії радикалізації та запобігання чинникам, які можуть передувати або призвести до тероризму.

Бачимо ситуацію, починаючи з 2014 року, яка інспірована діяльністю іноспецслужби, ворожих спецслужб, яка з кінця 2024 року перейшла до вчинення відвертих терористичних актів з використанням підривів саморобних вибухових пристроїв, до вчинення яких залучається молодь, люди до 25 років. І це питома вага. Тобто ми розуміємо, що молодіжне середовище є однією з вразливих соціально-демократичних груп, яка активно використовується державою-агресором.

Наразі констатуємо, що в Україні є низка державних органів, наділених повноваженнями, що можуть бути спрямовані на боротьбу з вказаним явищем в різних сферах суспільних відносин, таких як освітня, соціально-економічна, ідеологічна і культурна, і релігійна, але, на жаль, вони не створюють єдине систему.

Тобто, наприклад, при підготовці ми бачимо, що є програма молодіжна гарантія, яка реалізується Міністерством молоді та спорту України. Наразі Службою безпеки та Нацполком ініційована, наприклад, програма, кампанія "Спали феєсбешника". Але вони всі проводяться не системно, тобто кожен діє в межах своєї компетенції. І, на жаль, система боротьби з тероризмом, вона створювалася саме для реагування на терористичні акти, тобто на акти, які вже вчинені або готуються.

І, на жаль, коло органів, яке необхідно залучити до цієї системи, вони значно ширші, ніж ті, які передбачені Законом "Про боротьбу з тероризмом". Відповідно відсутнє належне бюджетування і немає навіть такого органу, який може провести експертизу того контенту, який ми пропонуємо або надаємо молоді, або різним верствам населення, наскільки він буде ефективний, тобто це треба створювати.

Ми проаналізували аналіз європейських держав, бачимо три основних складових.

Перше. Необхідність наявності національного координатора на урядовому рівні, який здійснює як розподіл коштів, як аналіз ситуації, куди ми маємо спрямуватися і наскільки це ефективно.

Друге. Залучення широкого кола, як я зазначив, державних органів, але в першу чергу це цивільна сфера, це запобігання, це громадський сектор та міжнародні організації. І, звісно, це попереджувальний характер комплексу, а не переслідувань.

Тому, да, повторюючи ваше слово, наш лист, ми вбачаємо, що існує необхідність створити міжвідомчу систему при Кабінеті Міністрів України, яка діятиме на державному та місцевому рівнях з залученням можливостей громадськості та міжнародних організацій. В основу діяльності покладатимуться програми, розроблені за відповідними компетенціями та напрямками, з урахуванням ідентифікованих ризиків та наявних поточних загроз. Фінансування здійснюватися має бути за бюджетні та за бюджетні кошти, включаючи міжнародну допомогу.

Проводитиметься оцінка ефективності, це основне, вжитих заходів з подальшим корегуванням планів дій та за її результатами. Ця система має бути універсальною. Звісно, в першу чергу це молодь. Але ми не відвертаємось від інших уразливих категорій та груп населення, які можуть потрапити під негативний вплив. Створення вказаного механізму як буде охоплювати як протидія радикалізму, так і удосконалення діючого законодавства.

Ми звернулися з листом, попросили розглянути можливе створення відповідної комісії з метою внесення змін до основних законів, наприклад, як про Кабінет Міністрів, про боротьбу з тероризмом, а також законів, які регламентують діяльність органів, відомств, установ. Для чого? Перше – закріплення системи органів, друге – обов'язок залучення вказаних органів до протидії радикалізації, а також запобігання втягуванню населення.

Дуже просимо підтримати наші ініціативи. Дякую за увагу. Доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексій Мирославович.

Колеги, питання є у членів комітету, я маю на увазі? Якщо немає, то... Є, да? Немає.

Колеги, якщо немає, то я хотів би ще дати слово Володимиру Петровичу Ярмоленку – начальнику управління Департаменту захисту національної державності Служби безпеки України.

Будь ласка, Володимир Петрович.

ЯРМОЛЕНКО В.П. Доброго дня, шановний пане Андрію, шановні колеги. Не буду багато говорити, це питання вже було на порядку денному... свою важливість на вашому комітеті, в тому числі в Івано-Франківську під час виїзного засідання комітету. Багато представників і вашого комітету, і спортивного, спортивні лідери долучились до цієї, скажемо, акції по недопущенню втягування нашої молоді в туристичну діяльність. Сьогоднішнє питання, яке винесено, це надважлива місія, яка полягає в розбудові загальнодержавної системи, до якої будуть долучені і державний, і недержавний сектор, і саме головне, який буде об'єднаний єдиною метою – це безпекою нашої молоді і безпекою нашого суспільства і, звісно, безпекою нашої держави.

Я прошу підтримати ініціативу, звернення нашого голови. Хочу попросити, щоб погоджуючись і підтримуючи цю ініціативу, ми об'єднаємо всі наші зусилля, які будуть працювати не просто ситуативно, а будуть працювати на постійній основі, щоб ми не шукали, де знаходиться сайт, де знаходиться публікація, а щоб це все робилось системно і що допоможе забезпечити безпеку нашої молоді, як я вже казав, повторюся, суспільства і нашої держави.

Прошу підтримати ініціативу. Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимир Петрович.

Колеги і члени комітету, звертаюся до вас перед тим як прийняти рішення, тому що у нас є можливість, я запропонував би таким чином. Є можливість, є досвід роботи робочої групи, а у мене є досвід роботи з цією інформацією, яка сьогодні представлена Службою безпеки України. Тому я би пропонував на ваше, як кажуть, обговорення направити ...*(Не чути)* зараз дати доручення секретаріату комітету, направити звернення до... По-перше, відповідь Служби безпеки України, хто згоден, і на Голову Верховної Ради. По-друге, це про те, що ми направляємо в усі комітети, а їх тут уже визначено, Голова Верховної Ради уже визначив своїм розпорядженням, у мене воно є в руках, що ми повинні бути головним комітетом, а всі інші, Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки, з питань правоохоронної діяльності, з питань освіти, гуманітарної та інформаційної політики, з питань соціальної політики – це всі ті комітети, які члени, представники, депутати, представники цих комітетів будуть входити до нашої робочої групи. Я вважаю, що по одному депутату від комітету, або як вони забажають, ми погодилися би. Плюс направляємо... Служба безпеки України, звичайно, у нас уже визначилась з представниками, а також Міністерство внутрішніх справ, міністерство... у зв'язку з тим, що це якраз питання правоохоронної діяльності, потім Міністерство юстиції, Міністерство освіти і науки, Міністерство з питань гуманітарної та інформаційної політики і Міністерство соціальної політики, туди будуть направлені наші звернення щодо визначення тих кандидатів в ті робочі групи, тих спеціалістів або тих людей, які зможуть нам допомогти напрацювати те, про що говорили колеги з Служби безпеки України, законодавчі ініціативи і трошки помінати до сучасних викликів законодавство по боротьбі з тероризмом.

Колеги, будь ласка, які є з цього приводу зауваження?

СУРКІС Г.М. Підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримати. Дякую.

Всі такої думки, так? Немає більше ніяких... Георгій Георгійович, слухаю. Георгій Георгійович.

МАЗУРАШУ Г.Г. Підтримати, підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачу, пані...

БОРЗОВА І.Н. Борзова також підтримує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, тоді голосуємо.

Хто за те, щоб, по-перше, цю інформацію від Служби безпеки України прийняти до відома і розпочати нашу роботу, створення групи ми зробимо після того, як надійдуть кандидатури, а потім, можливо, проведемо одним питанням, створимо і зразу же будемо готувати проведення нашої спільної наради. А зараз я прошу прийняти до відома інформацію Служби безпеки України і погодитися на ті пропозиції, які пропонує голова комітету.

Хто – за? Прошу голосувати.

БОРЗОВА І.Н. Борзова – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

БЕЛЕНЮК Ж.В. Беленюк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 7. Є, всі – за.

Хто – проти? Утримався? Рішення прийнято.

Олексій Мирославович, Володимир Петрович, дякую вам за участь в нашому сьогоднішньому засіданні.

Колеги, питання номер, тепер питання номер, те, яке ми перенесли, 2. Дивіться, питання щодо виконання... про виконання Закону України "Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності".

От тут у нас якраз присутній Юрій Леонідович, да?

_____. Пане Андрію, вибачте, якщо можна, у нас наше це четверте питання, Міністерства освіти, де Оксен доповідає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, да, да.

КУДРЯВЕЦЬ Є.В. Просто вже в графіку, маємо рухатися далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нема заперечень четверте розглянути? Нема, да? Хорошо. Тоді четверте, а потім третє. А потім повернемося до другого, яке ми перенесли.

Щодо планів Міністерства освіти і науки України стосовно поєднання Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді до Малої академії наук.

Так, Євген Володимирович, ви будете доповідати, чи хто?

КУДРЯВЕЦЬ Є.В. Буде доповідати міністр освіти і науки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, Оксен Васильович, вам слово, будь ласка.

ЛІСОВИЙ О.В. Так, Андрій Анатолійович, дякую вам. Перепрошую, що ми так попросили пріоритизуватись, тому що маємо далі рухатися на нараду з регіонами.

Я хочу відзначити наступне. Це не перша уже, не вперше піднімається питання об'єднання центрів позашкільної освіти, яких при Міністерстві освіти

діє чотири. Це обумовлено цілим рядом об'єктивних причин. В тому числі і в 2019 році, слід зазначити, що була програма "Оптимальна держава", в якій так само Міністерству освіти ставилось завдання об'єднання центрів позашкільної освіти в один, єдиний центр. Я не вважаю, що доцільно об'єднувати прямо всі центри, але якщо ми говоримо про Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді, то перш за все ми повинні говорити про його цінність. Ключовим напрямком роботи є і найважливішим, з моєї точки зору, є забезпечення організації Всеукраїнської гри "Сокіл" ("Джура"). Але окрім того центр займається іще рядом важливих напрямків роботи, це і спортивний туризм, це і краєзнавча робота, це і координація роботи шкільних музеїв. Все це однозначно важливо зараз під час війни. І ми маємо наступні проблеми сьогодні в діяльності центру. Вони пов'язані з системним недофінансуванням як діяльності центру, так і гри "Сокіл" ("Джура") і, очевидно, тут присутній попередній директор центр Сергій Неділько, і він знає як йому давалося постійний пошук фінансування на гру "Сокіл" ("Джура"). І при його лідерстві це була краща ситуація.

Ми маємо проблеми з лідерством. Ми маємо проблеми з недофінансуванням заробітних плат співробітників центру. І, очевидно, дуже складно бути конкурентним в кадровій політиці в діяльності центру.

Я хочу зараз представити вам присутнього тут нового директора Українського державного центру патріотичного виховання, туризму і краєзнавства, це Борис Скребцов. Це людина, яка в системі дуже давно і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми бачили пана Бориса, да.

ЛІСОВИЙ О.В. Так, пан Борис, він присутній тут.

Отже, чим спричинена ідея об'єднання центрів. Перш за все це підсилення спроможності. Спроможність центру є недостатньою для того, щоб сьогодні розвивати і масштабувати ту важливу роботу, якою центр займається. Наше завдання сьогодні – підсилити, виділити додаткове фінансування,

виділити і, в принципі, забезпечити підвищення заробітних плат, що в контексті війни є надзвичайно складно. Я вам скажу, що Міністерство освіти сьогодні понад два роки, власне, я займаюся з першого фактично дня, як я зайшов на каденцію, займаюся тим, щоб отримати коефіцієнт підвищення 2,3 для інституту, для одного з наших інститутів, який веде базу даних АІКОМ, на основі якої розподіляються мільярди інвестицій. І мені дуже з великим трудом вдалося це пробити тільки на умові того, що це призведе до економії значних бюджетних коштів.

Очевидно, що зараз під час війни ми не можемо ввести коефіцієнт для центру і підвищити таким чином заробітну плату. Очевидно, що заробітна плата центру є ганебно низькою, як, в принципі, в усьому позашкільно. Очевидно, що взагалі проблема заробітних плат в освіті є просто критичною проблемою для розвитку освіти.

Отже, що ми пропонуємо? Ми запропонували рішення повернутися до обговорення рішення про об'єднання Державного центру національно-патріотичного виховання краєзнавства і туризму з Малою академією наук. Чому так? Мала академія наук має коефіцієнт 4. Це вдалося зробити в попередні періоди, коли у неї відповідні там були заслуги, відповідне визнання з боку ЮНЕСКО, міжнародна діяльність розвивалась активно. І завівши центр як окремий підрозділ, як окремий центр всередину Малої академії наук, ми можемо вирішити три ключові проблеми. Перша – проблему зарплат, друга – проблему фінансування, оскільки програма, за якою фінансується Мала академія наук, є достатньо обширною, і вже зараз ми рятуємо ситуацію з "Джура" за рахунок того, що перерозподіляємо видатки Малої академії наук, зробили її співорганізатором гри "Джура", і забезпечимо фінансування в цьому році цієї гри і діяльності центру. Власне, ми заклали вже в бюджеті, перерозподілили бюджет МАН і заклали 3 мільйони гривень на проведення гри Сокіл ("Джура") і ще 1 мільйон 100 тисяч на інші чотири ключові заходи діяльності центру.

З цієї точки зору це рятує ситуацію зараз. Але важливо, як це буде відбуватися далі. Мала академія наук має достатньо велику кількість заходів і її управлінська модель побудована таким чином, що там розділені сервісні служби і змістовики. І питання в тому, що сервісні служби там працюють як чітко злагоджена машина. Там забезпечується інвент-менеджмент, там працює власна поліграфія, там є свій транспортний відділ з відповідними автобусами, транспортними засобами, вантажним транспортом, необхідним для організації заходів. Там є свій продакшн, який знімає там відеоконтент різноманітний, там є ...*(Не чути)* технічна служба. Тобто змістовики займаються змістом, педагоги займаються педагогікою. І тут важливо, що цей підхід, така модель роботи, дозволить колективу центру, який ми маємо намір, приєднавши до Малої академії наук, зберегти як окремий Центр національно-патріотичного виховання або центр ідентичності сьогодні, формування національної ідентичності, дискутуємо над тією назвою, як буде називатися цей центр всередині МАН, колектив педагогів зможе зосередитися на змісті, саме на тому, що сьогодні потрібно і на модернізації підходів до організації гри "Сокіл" ("Джура"), на масштабуванні осередків "Сокіл" ("Джура"), і на інтеграцію тієї тисячі осередків захисту України, які зараз створюються і які є дуже близькі за своєю... власне, вони є близькі за своєю метою діяльності і вони мають хорошу матеріальну базу для того, щоб посилити, власне, діяльність центру і посилити, власне, саму ...*(Не чути)* саму гру "Сокіл" ("Джура").

В чому є ідея такого об'єднання? Ми сьогодні працюємо з колективом, з новим директором, безумовно, думка колективу буде врахована при цьому. З моєї точки зору, ми зробимо системну зміну, яка дозволить розвивати цей напрямок військово-патріотичного виховання, власне, в цілому формуванні національної ідентичності у нашої молоді і дозволить зробити це системною, такою забезпеченою, матеріально забезпеченою, кадрово забезпеченою інституцією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксен Васильович.

ЛІСОВИЙ О.В. Пане Євгене, ви хочете додати щось, так?

КУДРЯВЕЦЬ Є.В. Якщо можна, також додаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, як кажуть, по регламенту, я все дам. Зараз ви виступили як доповідач. А тепер нам Василь Іванович як співдоповідач розкаже, навіщо ми це розглядаємо сьогодні, і взагалі чому ми цю тему сьогодні обговорюємо на комітеті, вона ж не просто так впала.

Будь ласка, Василь Іванович.

МОКАН В.І. Дякую, Андрій Анатолійович.

Ще раз всім доброго дня. Перше. Ми розглядаємо це питання, тому що воно актуальне і воно стосується нашої обороноздатності і підготовки наших дітей і молоді до протистояння з російським ворогом і передачі їм у формі позашкільних практичних навичок, корисних навичок у цій ситуації.

Друге. Це те, що до нас на адресу Комітету з питань молоді і спорту звернулася низка громадських організацій профільних, які займаються Всеукраїнською грою "Сокіл" ("Джура") вже довгі роки і які висловлюють стурбованість стосовно планів приєднання Українського національного патріотичного центру до Малої академії наук.

І я хочу поінформувати, що в мене відбулася досить предметна розмова з паном Оксеном Васильовичем кілька тижнів тому на цю тему. Ми обговорили перспективи центру. Було озвучено, що якщо я зараз щось некоректно передам, прохання пану міністру мене виправите, але було озвучено, що будуть кадрові проведені зміни, ми їх бачимо наочно. Хочу підтвердити актуальність проблематики оплати праці у позашкільній системі загалом і, зокрема, в центрі. Тому що знаю, що низка співробітників центру, які довгі роки на ентузіазмі робили дуже багато для того, щоб "Сокіл"

("Джура") розвивалася, а ми вже звільнилися з центру. Але тим не менше, зараз головне завдання – це провести всеукраїнський етап. І в цьому контексті хотів би також від міністерства почути чітку і конкретну відповідь. Розумію, що питання фінансове у процесі вирішення фактично можна вважати, що воно у спосіб через фінансування Малої академії наук забезпечено і всеукраїнський етап буде проведений у строки. Хотів би тут уточнити, тому що багато є такої суперечливої інформації, де буде проходити всеукраїнський етап, чіткої відповіді, тобто це Закарпатська і Кіровоградська область, як було анонсовано, чи прогноуються якісь зміни, в які терміни вони будуть водитись, тому що у нас тут присутні також і представники громадських організацій, зокрема і автори звернення на адресу комітету, і виступити з такою ініціативою. Я розумію, що на період проведення всеукраїнського етапу якісь об'єднавчі процеси є неможливі, і до цієї дискусії можна повернутися десь там на початку осені.

Пропоную у контексті цього для того, щоб була комунікація і зняти багато питань, і тих, можливо, таких додумувань, які можуть бути через брак саме комунікації, провести з паном Оксеном Васильовичем, його Першим заступником зустріч з низкою народних депутатів, які також направляли на адресу Міністерства освіти і науки колективне звернення, там в районі 20 народних депутатів, але хоча б з частиною з них зустрітись. І з долученням також профільних громадських організацій, тобто громадськості, спільну зустріч для того, щоби ці плани озвучили не тільки в нас на комітеті, а щоб це було з усіма стейкхолдерами і дотичними до проведення "Соколу" ("Джури") обговорено. І щоб тут було єдине розуміння, куди ми рухаємося.

Також ми з вами, Оксен Васильович, говорили про те, що новопризначений керівник центру мав би презентувати свою концепцію розвитку Українського центру національно-патріотичного виховання. І цю зустріч можна би було поєднати у двох ключових напрямках: це подальша перспектива центру і його реформування, і друге – оці-от комунікаційні питання, які ми б обговорили разом з народними депутатами і громадськістю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я так правильно зрозумів, Василь Іванович, що у зв'язку з тим, що минулого тижня ми прийняли, сесійного, Постанову Верховної Ради України в парламентсько-президентській республіці, да, чи країні, "Про підтримку Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Сокіл" ("Джура"). Так я так розумію, що цей лист і це звернення, воно було до нашої постанови, правильно?

МОКАН В.І. Це було якраз одним з пунктів, що нас просила зробити громадськість, тобто висловити свою позицію як законодавчого органу влади. Ми, реагуючи на це, провели підкомітет з національно-патріотичного виховання, спільно напрацювали цей текст і спільно з вами, колеги, проголосували його минулого пленарного тижня, де задекларували чітку позицію необхідності і стратегічності розвитку "Сокіл" ("Джура") цієї форми позашкільної освіти, а також на збереженні діяльності Українського центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму. Тобто це чітка позиція, яка була потім направлена на Кабінет Міністрів, на всі дотичні структури. Це перше.

І друге. Хотів ще зазначити, по-перше, Андрій Анатолійович, прошу, щоб міністр дав відповідь, щоб ми чітко зафіксували стосовно всеукраїнського етапу, де буде проводитись те, що я говорив, в які строки і які області будуть до цього залучені. Бо до мене уже звертаються народні депутати, говорять, що на місцевому рівні вже виникають сумніви, що попередні домовленості актуальні, щоб розставити крапки над "і", і проінформувати, що, Оксен Васильович, ініціював досить, як на мене, цікаву і правильну ідею провести спільні слухання з Комітетом освіти і науки за участю МОН на тему: "Шляхи вдосконалення національно-патріотичного виховання та військово-патріотичного виховання дітей в закладах освіти". Буду пропонувати, щоб ми

це також такі слухання заклали собі в план роботи на найближчі місяці. Вважаю, що це актуальна проблематика і правильна ініціатива.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно.

Оксен Васильович, будь ласка.

ЛІСОВИЙ О.В. Василь Іванович, Андрій Анатолійович, значить я зразу хочу відповісти щодо фінансування гри "Сокіл" ("Джура") в цьому році. Вчора у мене була зустріч з директором Національного центру "Мала академія наук". Вони ці кошти вже передбачили, вже перепризначили у себе в бюджеті, вже оголосили торги за тим технічним завданням, яке їм було надано Українським державним центром національно-патріотичного виховання. Тобто співпраця сьогодні з Борисом Скребцовим, з директором центру відбувається конструктивно. Пан Борис може додати або підтвердити, спростувати мої слова. Я цією співпрацею задоволений. Три мільйони на гру "Сокіл" ("Джура") буде виділено. Організаційні деталі я попрошу розкрити пана Євгена і пана Бориса, де, в яких містах, які задачі будуть вирішуватися за ці гроші.

Окрім того, вчора мені директорка центру Мала академія наук підтвердила, ще чотири заходи на загальну суму 1 мільйон 100 тисяч. Це збір лідерів учнівського самоврядування в рамках всеукраїнської дитячо-юнацької спортивної гри "Сокіл" ("Джура"), це Всеукраїнський форум патріотичних справ учнівської молоді фінансування – 240 мільйонів... 240 тисяч, 360 тисяч на попередній захід, і ще 260 тисяч вони запланували на Всеукраїнський зліт юних туристів. На Чемпіонат України серед вихованців позашкільної освіти із спортивного орієнтування також заклали 100 мільйонів. І на Кубок України серед юнаків пішогодного туризму також заклали... тисяч, я перепрошую, 239 тисяч. Тобто фінансування МАН бере на себе діяльності центру зараз. Ми рятуємо цю ситуацію. Я сподіваюсь, що за лідерством пана Бориса нам не доведеться у майбутньому нічого рятувати, у нас буде все-таки відбуватися планомірна і своєчасна робота щодо фінансування діяльності центру, в якій би

формі він не був, чи залишиться він окремою особою, чи буде він структурним підрозділом, це вже питання наступної дискусії. Але тут фінансування ми гарантуємо. Ми не дамо провалитися цій грі.

Питання стратегії, так само ми говорили з паном Борисом, що він повинен підготуватися до обох комітетів і представити своє бачення розвитку цього напрямку як одного з надважливих, своє бачення, яким чином центр буде входити і якими засобами він буде входити в кожний навчальний заклад, яким чином він буде працювати з виховниками гри, із педагогами закладів загальної середньої освіти в частині саме аспектів, пов'язаних з формування національної ідентичності, культурної ідентичності у формуванні патріотизму, у формуванні громадянських навичок та іншого, яким чином центр буде координувати, в тому числі і осередки захисту України. Тому що позашкільна освіта – це все, що про *(нерозбірливо)*, тобто в школі – захист України. Але коли захист України на рівні громади осередники змагаються між собою, коли між собою змагаються області між осередками, коли проводиться всеукраїнська велике змагання, як захист України інтегрується, перетинається чи взаємодоповнює, власне, саму гру "Сокіл" ("Джура") як одну з найпопулярніших і наймасштабніших в цьому напрямку, це питання ми очікуємо від директора центру, від колективу центру. Робота ведеться, активністю директора я поки що задоволений і сподіваюсь, що вона буде тільки наростати. Ну, власне, по цьому.

Ще одне питання, я перепрошую, оскільки я повинен бігти і залишу першого заступника свого для подальшої розмови, у мене є одне питання і прохання до народних депутатів, не можу не скористатися цією можливістю. Ми як уряд внесли на розгляд парламенту Закон про внесення змін до статті 23 Закону України "Про мобілізаційну підготовку і мобілізацію" саме в частині прав педагогічних працівників та здобувачів освіти. Мова йде про можливість поширення права на відстрочку педагогічним працівникам закладів позашкільної освіти. І це важливе для нас рішення, тому що насправді це дуже невелика кількість чоловіків призовного віку, які сьогодні задіяні в позашкільлі,

і це стосується і центрів технічної творчості, яка важлива з точки зору підготовки і профорієнтації молоді для вступу на інженерні спеціальності, що важливо для обороноздатності України, і це стосується так само і центрів, які займаються природничими науками малих академій наук, це стосується також і центрів національно-патріотичного виховання, центрів туризму і краєзнавства колишніх. Це невелика кількість, загальна кількість людей, які попадуть під бронювання, не перевищує 4 тисячі. Водночас цим же законом ми там закриваємо цілий ряд дір, якими користуються недоброчесні наші заклади освіти, організовуючи фіктивне навчання і багато інших схем для того, щоб забезпечити ухилянту відповідні сервіси. Я би просив народних депутатів звернути увагу на цей законопроект, я можу надіслати вам посилання в чат, і він зараз знаходиться на розгляді в Комітеті національної безпеки та оборони. Важливий законопроект, який підтримав би, в тому числі і забезпечив би ресурс кадровий для цієї форми роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксен Васильович. У зв'язку з тим, що у нас представлені в Комітеті молоді і спорту представники чотирьох політичних сил, я маю на увазі фракцій і груп, то ми беремо це до відома, і я думаю, що ми доєднаємося до розгляду і прийняття позитивного рішення з цього приводу. Дякую вам.

І я перед тим, як надати слово пану Борису і пану Сергію, я хотів сказати так, що для нас, от в мене в руках ці звернення від громадських організацій і в тому числі тут "Молодь – майбутнє України", Центр національного відродження, Чорноморське Гайдамацьке З'єднання, навчально-виховний центр "Гайдамацька Січ", Razom UA, ветеранський рух, потім Всеукраїнське об'єднання військово-патріотичних організацій і таке інше. Вони всі просили, по-перше, розглянути на засіданні питання, ми його розглянемо. По-друге, збереження центру. Ми вже почули, що він зберігається від пана міністра і всіх інших. А також фінансування гри "Джура". На це питання ми теж почули відповідь.

І ще раз хочу всім сказати, і тим, хто звертався до нас і ми оперативно реагуємо. Дивіться, ми так відреагували, що аж постанову в 300 голосів проголосували у Верховній Раді. Так що тепер це чітка вимога нашого законодавчого органу до всіх, і на комітет покладено питання контролю за виконанням цієї постанови. А комітет буде, звичайно, контролювати виконання міністерством і організаціями.

І так, будь ласка, спочатку Сергій Вікторович, він зараз якраз десь за кермом і... Будь ласка, Сергій Вікторович, давайте ви спочатку, а потім, Борис, вам. По дві хвилини, по три.

НЕДІЛЬКО С.В. Доброго дня, шановні народні депутати, шановні учасники, дякую за запрошення на засідання комісії. І, дійсно, я хотів в першу чергу подякувати і причетним депутатам, ті, хто готували і хто проголосували за постанову Верховної Ради щодо гри "Сокіл" ("Джура"). Питання надзвичайно актуальне і воно чим далі, тим актуальність не зменшується. Більше того, повномасштабна війна показує, що все одно, якими б не були питання до всеукраїнської гри "Сокіл" ("Джура"), але це все до сих пір залишається найсистемнішим, наймасовішим таким, вона називається грою, але насправді це система, виховна система щодо учасників гри "Сокіл"("Джура"), що і вихованці, що і виховники, і на лінії фронту зустрічаємо своїх вихованців і виховників так само, із центрів національно-патріотичного виховання двоє директорів, на жаль, загинули, це Донецький центр туризму, краєзнавства і патріотичного виховання і колишній Житомирський обласний центр так само, тобто це ті хлопці, які дійсно були безпосередньо на лінії фронту, а не просто теоретизували про патріотизм і все інше.

З усією повагою до тільки що почутого, я дякую, що мене запросили, дійсно, я був директором Українського державного центру національно-патріотичного виховання з 17-го по 22-й рік, з 22-го року я у лавах Збройних Сил України і тому трошки механізм щодо формування в тому числі бюджету мені знайомий. І ми з паном Оксеном, теперішнім міністром, ми з ним були

колеги по статусу, тому що чотири позашкільні навчальні заклади – це найпотужніша, найбільша, але є ще три інших заклади позашкільної освіти не менші які за обсягом роботи з дітьми і за охопленням роботи з дітьми, але менші за фінансуванням. І тому хотів би внести трошки ясність для народних депутатів, і хотів би в подальшому в тому числі наше Міністерство освіти застерегти від цієї позиції, пів року, який не фінансувався Український державний центр національно-патріотичного виховання, пів року ми чули те, що немає грошей на роботу центру ... *(Не чути)* немає грошей на "Джуру" і таке інше, але ми зробимо героїчні зусилля і ми ці гроші знайдемо. Більше того, ми зробили ці героїчні зусилля, ми гроші знайшли. Так-от, я хотів би для всіх присутніх трошки прояснити цю ситуацію. Насправді всі чотири позашкільні навчальні центри фінансуються з однієї державної програми 2201120 – це одна бюджетна програма, одна строчка в бюджеті, де написано, що це фінансування Малої академії наук та закладів з позашкільної освіти. Саме в ці цифри і в цій програмі там було фінансування на Малу академію наук, всі ці роки до того, на Центр позашкільної освіти, той, який займається творчістю там технічною, мистецтвом і так далі, на Еколого-натуралістичний центр і в тому числі на Центр національно-патріотичного виховання. Тобто всі директори, всі чотири директори знали, що є єдина бюджетна строчка, але в кожній цій бюджетній строчці є розділено більш-менш зрозуміле фінансування на кожен із центрів. Ми подавали кожен рік свої запити міністерства, міністерство ділило, але більш-менш кожен директор центру знав, що мені на роботу припаде на цей рік там така-то цифра.

Коли я прийшов у центр в 2017 році, на заходи у нас було всього 400 тисяч. Через Прем'єр-міністра тоді ще колись Кириленка, віце-прем'єр-міністра Кириленка, ми добились, що фінансування добавили на роботу центру нашого ще мільйон. Тобто 4 роки було мільйон 400, і маючи єдину державну програму, ніхто не оспорював цей мільйон 400. Після мене прийшов тимчасово виконуючий обов'язки Лісота Андрій, він добився ще 1 мільйон, і в рамках цієї програми 2201120 – 2,5 мільйона, це ті кошти, які були

ізначально передбачені на роботу Українського державного центру національно-патріотичного виховання, що передбачалось і краєзнавство, і туризм, і, звичайно, національно-патріотичний і військово-патріотичний напрямки.

Тому велике прохання не вводити в оману і не казати, що грошей нема. Гроші є в єдиній програмі. І вони і були там. Просто якщо Мала академія наук і міністр шановний, і його перший заступник, вихідці з Малої академії наук, зараз вони кажуть, що це гроші тільки МАН, ну то це ж не так. Ці кошти, ця державна програма це були кошти чотирьох центрів. Це для того, щоб, вибачте, зупинити на цьому і як би, якщо трошки прояснити ситуацію. Тому, буквально дві секунди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

НЕДІЛЬКО С.В. Буквально дві секунди, щоб підвести підсумки.

Щодо об'єднання. Так само міністр тільки що сказав, що є можливість, що більш розвинута структура технічна МАНу, там і техніка є, і можливість там тендери проводить і так далі. Немає ніяких проблем, кошти, які залишаються в центрі НПВ, він залишається єдиним координуючим центром угоди з МАНом на виконання всіх робіт. Тобто взагалі проблем не було.

Більше того, хочу сказати, чому шкідливе питання об'єднання центрів. І більше того, підпорядкування центру національно-патріотичного виховання під Малу академію наук. Я не кажу про те, що там просто специфіка своя інша, але обласні центри в кожній області існують і ще не всі теж об'єднані або ліквідовані центри національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму. Кожна область орієнтується на те, що відбувається в центрі. Якщо зараз почалися якісь непорозуміння, чи буде всеукраїнський етап, третій всеукраїнський, чи не буде, то вже прийшли глави з областей, що деякі області відмінюють свої обласні етапи. Вони багато чим це описують і так далі, і так далі. Тому велике прохання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Вікторович, я вибачаюсь, це зрозуміло. Щоб тільки, знаєте, у нас кажуть, не навреди. Хорошо ви наговорили стільки, цей комітет, який я очолюю, він вирішує деякі інші... Ми вже вирішили питання: ми постанову прийняли. Ви попросили – ми прийняли. Все. Питання фінансів, я вам скажу, куди йти. Тому що там, знаєте, я не любив в ту сторону ходити, мене завжди теж так крутить, як і вас.

НЕДІЛЬКО С.В. Я просто акцентую увагу, що це трошки не зовсім так, як подається з боку ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Борис Іванович, вам слово, і закінчуємо. Давайте.

СКРЕБЦОВ Б.І. Вітаю, вельмишановне панство. Як юний директор державного центру (юний, тому що у мене десь днів 15 робочих днів на даний момент), але я 33 роки в системі національно-патріотичного виховання, і ми з вами зустрічалися, коли я був в якості головного отамана Українського дитячо-юнацького товариства "Січ". І як отаман Українського дитячо-юнацького товариства "Січ" я є батьком, який творив гру "Сокіл", "Джура", це була колективна наша творчість, але я залишився єдиний із того колективу, який вперше створив і пролобіював, і цей виховний комплекс з'явився в системі освіти. Тому, ви розумієте, що прийшовши як батько гри "Джура", я не можу про неї не дбати.

Дякую вам за те, що ви про це згадали у своїй постанові, заодно я розумію, що нам поставлено надзавдання. Коли згадувалася цифра 150 тисяч членів гри "Джура", 150 тисяч членів гри "Джура" – це означає, що десь 5 тисяч вихованцям ми маємо підготувати хоча б первинні туристські навички. Для цього нам необхідно зберегти наш туристський потенціал, який також у цьому центрі. Однак мушу зазначити, що наш центр, він залишився, він був колись

Центром туризму і краєзнавства, він не зовсім став центром національно-патріотичного виховання. І зі всієї мережі, яка є в Україні, десь 5 центрів ввели назву національно-патріотичне виховання, остальні так і залишилися центрами туризму та краєзнавства. Це говорить саме за себе, що неповністю люди розуміють важливість національно-патріотичного, військово-патріотичного, національної ідентичності, тому потрібно працювати з їхньою свідомістю.

Друге питання. Друге питання – це кадровий склад. Я – юний директор у 60 років, мої 4 заступники є старші за мене, там два заступники 52-го року народження. Відповідно старий кінь хоч борозни і не зіпсує, але глибоко не виоре. До мене прийшла молода людина – випускник Києво-Могилянки, що я йому можу запропонувати? 8 тисяч гривень, а на руки – 6 з чимось. Чи може випускник Могилянки сьогодні прийти, – навіть будучи ідейним, будучи активістом, будучи захопленим чим напрямком, тому що він був одним з моїх вихованців, – чи може він прийти і спертися на таке матеріальне забезпечення?

Інше, в такому віці, я сказав, що в нас дуже уже старий кадровий корпус в центрі, хоча і більшість...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Борис Іванович, в парламенті владна фракція каже – не старий, вона каже – поважний. Будь ласка, дотримуйтеся цієї формулювання, формулювання, тому що мені стільки ж років, скільки і вам, але я вважаю, що ми ще можемо бороздити.

СКРЕБЦОВ Б.І. Ми ще можемо, але для центру потрібна молода кров і молода енергія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Послухайте, я не люблю, коли жаліються, я люблю, коли говорять те, що...

СКРЕБЦОВ Б.І. Ні, це не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Головне. Тому, будь ласка, не треба. Я вже, дивіться, ви там сказали так проміж роком, проміж кроком, що ми вас там згадали. Ви щось не розумієте, да, Постанова Верховної Ради про підтримку Всеукраїнської дитячо-юнацької...

СКРЕБЦОВ Б.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це Постанова про "Джуру", а не про якусь згадку.

Тому, Борис Іванович, давайте так, от ви 15 днів вже там керуєте, значить, давайте, як кажуть, не нехтуйте тими, хто може бороздить і після 60. Бо зараз проект закону прийняли, що до 60 плюс вже запрошують в армію, а коли я пропонував в 2022-му, тоді казали, що борозду не проб'є сильно глибоко. Тому, будь ласка...

СКРЕБЦОВ Б.І. Я теж рвався туди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово. Тому я дякую вам за те, що ми вас побачили. Вам всього найкращого, натхнення і, як кажуть, керуйте і доводьте, що дитяча українська оцей наш центр він буде одним із кращих. Дякую вам.

Колеги, ми заслухали всіх бажаючих, і я хотів би запропонувати вам прийняти до відома і все інше, і подякувати собі за те, що ми постанову пролобіювали у Верховній Раді, хоча це було складно, тому що вже хотіли її знімати.

Хто – за? Прошу голосувати.

Борис Іванович, ви вже вне ефіру.

МАЗУРАШУ Г.Г. Андрій Анатолійович, це я, Мазурашу.

СКРЕБЦОВ Б.І. Ні, я в ефірі, я в ефірі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я кажу...

МАЗУРАШУ Г.Г. Це просто я просив слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто? Хто?

МАЗУРАШУ Г.Г. Мазурашу. Це я хотів слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз перейдемо до питання ...Да, тому що трошки, знаєте, багато балаканини, ми так... На комітеті завжди все чітко і конкретно, ви розумієте, що у нас депутати зібрані такі, які розуміють все з пів слова, а оце, коли починають як на міністерських засіданнях там по 8 годин засідати, то це не наш метод, тим більше під час війни.

Передостанній проект, який стояв у нас питанням другим, будь ласка, це про виконання... про основні засади державної політики у сфері української національної та громадянської ідентичності.

Юрій Леонідович, 3 хвилини.

МУЗИКА Ю.Л. Так, дякую, Андрій Анатолійович.

Коротко доповім по цьому питанню. Міністерством молоді і спорту в партнерстві з центральними органами виконавчої влади, науковими установами ...*(Не чути)* суспільства повністю завершена імплементація Закону України "Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності". Було затверджено низку нормативно-правових актів, які є підґрунтям для успішної реалізації державної політики. Схвалено стратегію утвердження української національної та громадянської ідентичності та затверджено відповідну державну цільову програму на період до 2028 року.

Обласними державними адміністраціями вжито процес розробки та затвердження власних регіональних програм. Затверджено нормативно-правове підґрунтя для забезпечення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності. Вперше в нормативному акті уряду визначили одним з пріоритетів в досягненнях цілей сталого розвитку України – це сприяння утвердженню української національної ідентичності в якості цілі "Якісна освіта" та відповідний індикатор, який виміряє частку населення, яке за даними соціологічних досліджень будуть пишатися своїм українським походженням або громадянством.

Державною цільовою соціальною програмою з затвердження української національної та громадянської на 2024 рік було передбачено 22 мільйони гривень. У цьому році ми забезпечили невеликий ріст і в цьому році передбачено 24 мільйони гривень. Як вже було сказано, міністерством спільно з підрозділами обласних державних і військових адміністрацій проводяться спільні заходи щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності. В 2024 році це було 33 заходи, на який ми змогли... участь прийняти 2 тисячі осіб, і загальне охоплення було понад 400 тисяч осіб.

Також були пілотовані перші такі короткострокові програми підвищення кваліфікації фахівців в сфері. Також в минулому році була фінансова підтримка 16 інститутам громадянського суспільства, які реалізували 23 проєкти з питань національно-патріотичного виховання, в яких прийняло участь понад 3 тисячі осіб. На 2025 рік планується реалізувати понад 40 всеукраїнських заходів, якими ми плануємо охопити понад 500 тисяч осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно.

Юрій Леонідович, це все зрозуміло, процес іде, матеріали в мене всі є, все, що ви читаєте, я все бачу.

Значить, Василь Іванович, якщо у вас немає заперечень, то ми затвердимо, візьмемо до відома, затвердимо і рішення комітету направимо в Кабмін. Нема заперечень?

МОКАН В.І. Немає заперечень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – за? Прошу голосувати. 7. Проти? Утрималися? Рішення прийнято.

І, будь ласка, коротко по п'ятому питання, Юрій Леонідович, ще раз, буквально 3 хвилини, про виконання Закону "Про фізичну культуру і спорт" в частині підготовки Національної збірної команди України до участі в XXII Всесвітніх іграх, що відбудуться в місті Ченду (КНР). Так коротко, просто щоб ми розуміли.

МУЗИКА Ю.Л. Да, загалом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, просто готові чи не готові?

МУЗИКА Ю.Л. Абсолютно готові. Українські спортсмени вибороли 84 ліцензії, видатки на забезпечення участі в повному обсязі передбачені в державному бюджеті. Міністерством здійснена закупівля необхідного обладнання і інвентарю, проведені відповідні антидопінгові онлайн-семінари, для спортсменів і тренерів, які необхідні під час безпосередньо участі. Проведено безпосередньо разом з неолімпійськими видами спорту онлан-семінари з питань боротьби з маніпулюванням спортивними змаганнями. Затверджено офіційний склад делегації – 168 осіб. Саме головне зараз, на чому концентруємося, це боротьба з недопущенням представників Росії та Білорусі в нейтральному статусі, які підтримують військову агресію, до участі у Всесвітніх іграх. Мінмолодьспорт спільно зі спортивним комітетом та національними спортивними федераціями постійно тримає це питання на

контролі та підготувало відповідні звернення до Міжнародної асоціації Всесвітніх ігор щодо чотирьох федерацій, які допустили можливість участі таких спортсменів в змаганнях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Чудово.

Ілля Миколайович, є у вас що додати?

ШЕВЛЯК І.М. Шановний Андрій Анатолійович, шановні народні депутати, шановні учасники засідання! Дуже коротко про ситуацію насправді ключову щодо допуску так званих нейтральних атлетів. Ситуація наступна. 32 спортсмени, з них 31 представник Росії, один Білорусі, сім видів спорту. І ключова історія в тому, що ті федерації, міжнародні федерації, які очолюють представники РФ або контролюють, мають найбільше представників, самбо – 11 спортсменів, 14 від підводного спорту. Ми започаткували вперше публічний моніторинг спільно з журналістами, експертами щодо нейтральності так званої і на сьогодні направили, скерували на IWGA, всесвітню асоціацію профайли 18 спортсменів. Це перший матеріал, який зроблений спільно з Tribuna.com, і ці профайли чітко говорять про те, що викликає сумніву щодо відповідності їх нейтральності і відповідності рекомендаціям МОК.

Хочу окремо подякувати вашому комітету за постійну увагу до цього питання, за постанову, яку прийняли в березні щодо звернення до IWGA по недопуску, також окремо Саладусі Ользі Валеріївні за її особисту участь у публічних заходах, які ми започаткували по цьому напрямку. Також прошу, ми підготувати проект рішення з цього питання комітету, який буде стосуватися двох питань. По-перше, звернення до IWGA про забезпечення прозорого механізму, бо ми зверталися про те, що ті декларації і так звані (*Не чути*) підписані спортсменами мають бути публічними. Ми сформуваємо десять ще питань, для нас рішення комітету про забезпечення публічності, і друге, складова про те, що має моніторитись і братися до уваги не лише в

період повномасштабної війни, а почати з 14-го року, він буде дуже важливий. І насправді це буде прецедентом, бо противник став дуже хитрим, вони ховають всі свої профайли, свою приналежність до військових формувань. А якщо ми торкнемось періоду з 14-го року, то по кожному спортсмену можна бачити і участь, і організацію турнірів на окупованих територіях, відповідну пропаганду до 22-го року. І це буде хорошим прецедентом і по іншим видам спорту.

Дякую. Намагався коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ілля Миколайович, дуже добре. Ви звернули увагу, у нас Ольга Валеріївна, яка сьогодні є і президентом федерації дуже могутньої і сильної в Україні, авторитетної, з атлетики, вона нам підкаже, як краще реагувати і що робити. Ми обговоримо це потім в робочому порядку.

Колеги, якщо немає заперечень, то...

СУРКІС Г.М. Андрій Анатолійович!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Григорій Михайлович, будь ласка.

СУРКІС Г.М. Дозвольте, буквально 2 хвилини. Я хочу зосередити, колеги, нашу увагу на наступному. На мій погляд, я от сьогодні хочу говорити про ширший контент, про місце, час і сусідів на арені в Китаї, бо саме вони визначають політичну вагу нашої спортивної місії. Наше партнерство з Китаєм багатопланове і потребує, на мій погляд, делікатної дипломатії від використання потужного економічного потенціалу до збереження тонкого політичного балансу. Маючи багаторічний досвід керівництва товариства Україна-Китай, я добре знаю, в Пекіні не люблять гучних жестів, там цінують стримані, але безпомилково зважені сигнали. Саме такої виваженої гідності маємо ми дотримуватись і вчитись. Кожна поява наша делегації, кожна цитата у ЗМІ стане важливою частиною шахової партії, де спортивний результат

перетворюється на пункт міжнародної повістки. У цій грі особливе місце посідає питання так званих нейтральних російських і білоруських атлетів, про що зараз кажуть наші колеги.

Документи ГУР та Мінмолодьспорту доводять подекуди статус нейтрального атлета, це просто ширма для військових погонів і пропагандистських наративів. А ще я нагадую, що тиждень тому ГУР разом з міністерством опублікували дані про чергових російських спортсменів, тренерів і спортивних функціонерів, які активно залучені до пропагандистських акцій Кремля. Толерувати присутність таких спортсменок поруч із українським прапором означає погодитись з подвійними стандартами. Тож наша дипломатичне завдання – вимагати суворого дотримання критеріїв нейтральності і робити це наполегливо, але коректно у розмові з організаторами та партнерами, особливо з країнами, що ще вагаються у своїй позиції.

Водночас маємо пам'ятати, Всесвітні ігри – це унікальна сцена, де світ звикає бачити Україну сильною і незламною. Цьогоріч наша команда дебютує відразу у трьох нових дисциплінах: це боротьба самбо, черліденг та веслування на човнах "Дракон", в яких, я так розумію, Україна потенційно розраховує на здобуття медалей. Молоді спортсмени виходять на старт без тягаря минулих медалей, зате з енергією, що заряджає трибуни. Поруч із ними стоятимуть ветерани, уже відомі світові своїми перемогами. Такий сплав амбіцій і досвіду – жива демонстрація українського характеру, ми не спочиваємо на лаврах минулих титулів, а постійно відкриваємо і долаємо нові горизонти. Однак навіть найвищі результати залишаються в тіні, якщо не забезпечимо належного медійного супроводу нашої команди, щоб виступи збірної в Ченду бачили не лише українці, а й світова аудиторія. Кожен піднятий прапор, кожен звук гімну має звучати так гучно, аби їх почули в Брюсселі, Вашингтоні і, безумовно, у самому Пекіні.

У цій роботі надзвичайно важлива активна участь дипломатів і діаспори. Новопризначений посол України в Китаї вже приступив до обов'язків. І нині

найкращий, на мій погляд, час формувати спільний план дій: фан-зони, волонтерські штаби, інформаційні майданчики, що перетворять трибуни Ченду на жовто-блакитне море підтримки. Отже, наша місія у Ченду – це сміливість експериментувати, твердо стояти за принципи і відповідально тримати високу планку. Вірю в поєднання традиційної сили і креативних дебютів зробити українську збірну однією з найяскравіших команд ігор, а кожна медаль стане гідною відповіддю тим, хто сумнівається в нашій здатності перемагати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Григорій Михайлович.

Колеги, пропонується наступне рішення. Інформацію Міністерства молоді і спорту взяти до відома. Затвердити рішення комітету. І рішення комітету надіслати до Кабінету Міністрів і Спортивного комітету України.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Хто – за? 7. Хто – проти? Утримався? Рішення прийнято.

Колеги, порядок денний вичерпаний. Будь ласка, бережіть себе. Всього вам найкращого. Зустрінемося в залі через тиждень. До побачення.